

СОВЕТСКАЯ БЕЛАРУСЬ

ОРГАН ЦК КП(б) БЕЛАРУСІ, СОЎНАРКОМА
І ПРЭЗІДУМА ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА БССР

№ 67
(7623)
АЎТОРАК
18
КРАСАВІКА
1944 г.

Цана 20 кап.

ЗАГАД

Вярхоўнага Галоўнакамандуючага Генералу арміі ЕРОМЕНКА

Войскі Асобнай ПРЫМОРСКАЙ арміі, развіваючы наступленне, авалодалі горадам і портам на чыным моры ЯЛТА — адным з апорных пунктаў арміі праціўніка на паўднёвым узбярэжжы Чырнага мора.

У баях за авалодаванне ЯЛТАЙ вызначыліся генерал-маёр ПРАВЛАВА, генерал-маёр ЧЫНСКАГА, генерал-маёр РАЖДЗЕСТВЕНАГА, генерал-маёр КАЛДУБАВА, палкоўнік ЗАБРАЖЭНСКАГА; артылерысты генерал-маёра тылеры САНОВСКАГА і сапёры генерал-маёра жынерных войск ПІЛІПЕЦ.

У азнаменаванне атрыманай перамогі злучэнні часці, якія найбольш вызначыліся ў баях за

вызваленне ЯЛТЫ, прадставіць да прысваення назвы «ЯЛЦІНСКІХ» і да ўзнагароджання ордэнамі.

Сёння, 16 красавіка, у 20 гадзін сталіца нашай Радзімы МАСКВА ад імені Радзімы салютуе доблесным войскам Асобнай Прыморскай арміі, якія авалодалі ЯЛТАЙ, — дванаццаццю артылерыйскімі залпамі са ста дваццаці чатырох гармат.

За выдатныя баявыя дзеянні АБ'ЯУЛЯЮ ПАЗДЗЯКУ кіруемым Вамі войскам, якія ўдзяльнічалі ў баях за вызваленне ЯЛТЫ.

Вечная слава героям, якія загінулі ў баях за свабоду і незалежнасць нашай Радзімы!

Смерць нямецкім захопнікам!

Вярхоўны Галоўнакамандуючы Маршал Совецкага Саюза І. СТАЛІН.

16 красавіка 1944 года.

Слаўныя перамогі Чырвонай Арміі!

Радзіма наша перажывае гістарычныя дні. Споўнілася прарокія слова мудрага Сталіна: наступіла ўста на нашай вуліцы Чырвоная армія вядзе і бесперапынна развівае бліскучае наступленне. Чырвоная Армія ламае супраціўленне ворага і паспяхова прасоўваецца перад да заходніх граніц нашай радзіны, вышла на чэхаславацкую рэчышча, а на некаторых участках фронта, фарсіраваўшы ракі Рут, Сярэт і Сучава, яна вядзе паспяхова бая на румынскай тэрыторыі.

Вярхоўнае Галоўнакамандаванне Чырвонай Арміі дало загад савецкім наступальным войскам б'ць ворага аж да поўнага яго разгрому і капітуляцыі.
Каб увячыць сабе гіганцкі размах наступлення Чырвонай Арміі, асаткова ўспомніць, што толькі войскі 1-га Украінскага фронта за час баёў з 4 па 31 сакавіка звалілі ад нямецкіх захопнікаў 1.940 квадратных кілометраў овецкай зямлі. Немцы страцілі забітымі і палоннымі 208.260 палкоўнікаў і мноства тэхнікі, у тым ліку 2.187 танкаў і самаходных гармат, 4.602 гарматы рознага калябра і многа іншага ўзбраення.

Чырвоная Армія захапіла каласальныя трафеі.
Толькі на працягу апошняга месяца Чырвоная Армія прарвала многа вельмі ўмацаваных ліній абароны ворага і вызваліла Дубна, Нова-Украінку, Жмерынку, Крамянца, Магілёў-Падольскі, Вінніцу, Пяршмайск, Праскураў, Нікалаеў, Бельцы, Каламяно, Чарнавіцкі, Очакоў, Раздзельную, Одэсу, Керч, Феадосію, Еўпаторыю, Сімферопаль, Тарнопаль, Ялту і іншыя гарады. За выключна кароткі тэрмін Чырвоная Армія пра-

рвала магутнейшую лінію абароны немцаў і набліжаецца да поўнага вызвалення Крыма.
Нашы войскі вядуць паспяхова наступальныя баі па Кішынеўскім, Львоўскім, Севастопальскім і другіх напрамках, а таксама на тэрыторыі Румыніі.
У жорсткіх баях з нямецка-фашысцкімі акупантамі Чырвоная Армія загартавалася, узмужнела, набыла багаты вопыт. Яна штурмуе нямецкія ўмацаванні з фронта, як наваліцца сярод яснага дня, абрушаецца на ворага з тыла, сеючы ў яго радах панику і смяротны страх, яна ахапляе і крушыць ворага з флангаў. Чырвоная Армія здзіўляе свет сваім бесперапынна растуцьм ваяцкім майстэрствам, спеласцю і таленавітасцю сваіх камандных кадраў. У яе бліскучым наступленні з усёй сілай выяўляюцца перавагі нашага ваеннага майстэрства, стратэгічны гений Сталіна, сказваецца ўсё растуцай дапамога фронту з боку савецкага тыла.
На сотні кілометраў на фронту пажар вайны перакінуўся і палае ўжо на тэрыторыі ворага, на тых рубяжках, дзе ў 1941 годзе распалі яго нямецка-фашысцкія захопнікі.

Сэрца кожнага савецкага патрыёта поўна пачуццямі ваяцкай любові да слаўных сталінскіх воінаў, горадсцям і радасцю за гістарычны перамогі Чырвонай Арміі. Але і ў гэтыя радасныя дні мы не забудзем пра нашых братоў і сёстраў з Мінска, Беларускага, Баранавічаў, Вілейшчыны, якія пакутуюць яшчэ пад гнётам фашысцкага звар'я. Мы не забудзем і тых савецкіх людзей, якія пагананы і пакутуюць у звар'явым логаве — фашысцкай Германіі,

на катарзе ў нямецкіх рабаўляніцкаў. І мы не снынімся да таго часу, пакуль не будучь вызвалены ўсе нашы браты і сёстры, пакуль не будучь адпомшчаны слёзы і кроў нашых матак і дзяцей, пакуль падлая зграя фашысцкіх забойцаў поўнасцю не адкажа за ўсе свае крываваыя злачынствы.
Нічога не забудзем, нічога не даруем! Не даруем за Азарыцкі лагер смерці, аб якім савецкія людзі, выратаваны Чырвонай Арміяй, пішучь таварышу Сталіну. Мы не забудзем пра руіны і папалены, у якія ператвораны беларускія гарады і вёскі. Мы адпомсцім за сотні тысяч загубленых фашысцкімі бандытамі савецкіх людзей, за мінскую, шклоўскую, асвейскую, бабруйскаю, кіліўскую, віцебскую і дзесяткі падобных страшэнных трагедый.

Чырвоная Армія прайшла гістарычны шлях суровых выпрабаванняў і слаўных перамог, яна прайшла ад Волгі да Прута і Сярэта. Яна дойдзе і да Берліна. Не ўцямудь фашысцкія бандыты ад адказнасці, ад сваяцэннай помсты за свае крываваыя злачынствы!
У дні слаўных перамог Чырвонай Арміі яшчэ больш узмацнім данамогу фронту, патроім свае намаганні на аднаўленню фабрык і заводаў, калгасаў і саўгасаў, усёй народнай гаспадаркі, разбуранай ворагам. Нашы слаўныя партызаны адкажуць новымі моцнымі ўдарамі на варажаму тылу. Дапаможам Чырвонай Арміі наблізіць радасны дзень поўнага разгрому нямецка-фашысцкіх акупантаў!

ЗАГАД

Вярхоўнага Галоўнакамандуючага

Сёння, 17 красавіка, у 18 гадзін у горадзе Кіеве адбудзецца пахаванне генерала арміі Ватуціна, які камандаваў 1-ым Украінскім фронтам.

Армія і флот Савецкага Саюза схіляюць свае баявыя сцягі перад гробам Ватуціна і аддаюць чэсць аднаму з лепшых палкаводцаў Чырвонай Арміі.

Загадава: у час пахавання генерала арміі Ватуціна аддаць памёршаму апошнюю воінскую почасць і зрабіць у сталіцы нашай Радзімы Маскве салют у дваццаць чатыры артылерыйскія залпы з дваццаці чатырох гармат.

Вярхоўны Галоўнакамандуючы Маршал Совецкага Саюза І. СТАЛІН.

17 красавіка 1944 года.

Страты праціўніка і трафеі войск 2-га Украінскага фронта за перыяд баёў з 6 сакавіка па 15 красавіка г. г.

Войскі 2-га Украінскага фронта пад камандаваннем Маршала Совецкага Саюза Конева, у вышкі праведзеных наступальных аперацый з 6 сакавіка па 15 красавіка гэтага года, нанеслі праціўніку наступныя страты ў жывой сіле і тэхніцы:

Знішчана: самалётаў—142, танкаў і самаходных гармат—688, гармат розных калябраў—1.474, мінамётаў—1.838, кулямётаў—3.660, бронемашын і бронетранспартэраў—356, аўтамашын—25.111, цягачоў—248, павозак—6.453, коняў—8.740, складаў з боепрыпасама і ваенна-тэхнічнай маёмасцю—63.

Праціўнік пакінуў на полі бою 118.400 трупаў салдат і афіцэраў.

За гэты-ж час войскі 2-га Украінскага фронта захапілі наступныя трафеі: самалётаў—27, танкаў і самаходных гармат—731, палых гармат розных калябраў—1.356, мінамётаў—1.156, кулямётаў—2.090, вінтовак—27.093, бронемашын і бронетранспартэраў—204, аўтамашын—15.096, цягачоў—149, радыёстанцыяў—198, павозак—1.470, коняў—6.260, паравозаў—71, вагонаў—4.009, снарадаў—6.340.000, складаў з ваенна-тэхнічнай маёмасцю—76.

Узята ў палон 27.393 нямецкіх салдат і афіцэраў.

Такім чынам агульныя страты немцаў на галоўных відах баявой тэхнікі і ў жывой сіле за час наступальных аперацый 2-га Украінскага фронта складаюць: палоннымі і забітымі—145.793, самалётаў—169, танкаў і самаходных гармат—1.419, гармат розных калябраў—2.830, мінамётаў—2.994, кулямётаў—5.750, бронемашын і бронетранспартэраў—560, аўтамашын—40.207.

СОВІНФОРМБЮРО.

АД СОВЕЦКАГА ІНФОРМБЮРО

3 АПЕРАТЫЎНАЙ ЗВОДКІ ЗА 16 КРАСАВІКА

На працягу 16 красавіка па Кішынеўскім напрамку нашы войскі, фарсіраваўшы на радзе ўчасткаў раку Днестр, захапілі плацдармы на правым беразе ракі і вялі баі па іх пашырэнню.

На поўдзень ад горада Ціраспаль нашы войскі, фарсіраваўшы Днестр, авалодалі пасялёнымі пунктамі Урсон, Ніцнань, Капанка і вялі баі за пашырэнне захопленых плацдармаў.

Войскі Асобнай Прыморскай Арміі, развіваючы наступленне, авалодалі горадам і портам на Чорным моры Ялта, адным з

апорных пунктаў абароны праціўніка на паўднёвым узбярэжжы Крыма, а таксама з баямі занялі больш 40 другіх пасялёных пунктаў, у тым ліку горад Алушна, курортныя пасёлкі Гурзуф, Лівандзія, Карзіз, Сіміяз, Артэкс, Нікеніз і пасялёныя пункты Адым-Чокран, Коклуз, Кон-нозы, Лімены, Кучукаў.

На працягу 15 красавіка нашы войскі на ўсіх франтах падбілі і знішчылі 91 нямецкі танк. У паветраных баях і агнём знішчана артылерый збіта 78 самалётаў праціўніка.

АПЕРАТЫЎНАЯ ЗВОДКА ЗА 17 КРАСАВІКА

На працягу 17 красавіка па Кішынеўскім напрамку нашы войскі, перамагаючы супраціўленне і кантраата праціўніка, працягвалі весці баі па пашырэнню захопленых плацдармаў на правым беразе Днястра і палешчыні свае пазіцыі.

На Севастопальскім напрамку нашы войскі, перамагаючы супраціўленне і сістэму інжынерных загарод праціўніка ў горна-лясістай частцы паўднёвага узбярэжжа Крыма, працягвалі наступлен-

не і з баямі занялі пасялёныя пункты Мекензір, Чэркез-Кермен, Улла, Узенбаш, Верхні Чаргунь, Мухалатка, Мелас, Форас, Байдары, Варнутна.

На другіх участках фронта ў радзе пунктаў ішлі баі мясцовага значэння.

На працягу 16 красавіка нашы войскі на ўсіх франтах падбілі і знішчылі 60 нямецкіх танкаў. У паветраных баях і агнём знішчана артылерый збіта 62 самалёты праціўніка.

☆☆☆

У ноч па 17 красавіка наша авіяцыя дальняга дзеяння зрабіла масіраваны налёт на чыгуначны вузел і рачны порт Галац (Румынія). У вышкі бамбардыроўкі на чыгуначным вузеле ўзнікла многа пажараў, якія суправаджаліся моцнымі выбухамі. Распаўсюджваючыся, пажары ахапілі знач-

ную частку чыгуначнага вузла — гарэлі воінскія эшалоны і ваенныя склады праціўніка. Наглядашчам азначаныя прымы прыпадні бамб у судны, якія стаялі на рэйдзе і ля прычалаў. На двух караблях, якія стаялі на рэйдзе, адбыліся выбухі вялікай сілы.

Усе нашы самалёты вярнуліся на свае базы.

VI сесія Вярхоўнага Савета БССР

Спрэчкі па дакладу тав. П. К. Панамарэнка „Вызваленне беларускіх земляў, далейшыя задачы барацьбы беларускага народа супроць нямецкіх захопнікаў і бліжэйшыя задачы аднаўлення народнай гаспадаркі БССР“

Прамова сакратара Магілёўскага абкома КП(б)Б тав. І. Н. Макарава

З першых дзён Айчыннай вайны беларускі народ разам з намі Савецкага Саюза ўзяўся сваядзейна ваяваць супроць нямецкіх акупантаў. У гэтай вялі-

На 8-мі раёнах абласці фашысцкія людзеды па-зверску закатавалі і забілі 18.576 чалавек. Таварыш Сталін паставіў перад нашым народам задачу—адрадыць разбураныя гарады і сёлы, прамысловасць, транспарт, сельскую гаспадарку, культурныя ўстановы; стварыць для савецкіх людзей, вызваленых ад фашысцкага рабства, нармальныя ўмовы жыцця.

Выконваючы гістарычнае рашэнне СНК СССР і ЦК ВКП(б) ад 21 жніўня 1943 года, у вызваленых раёнах Магілёўскай абласці праведзены ўжо рад работ па аднаўленню народнай гаспадаркі.

Зараз у калгасах абласці разгорнут рамонт інвентара, зброі, транспарта. У веснавой сяўбе гэтага года мы ставім сабе задачу максімальна асвоіць пасевныя плошчы. На абласці праведзена засыпка насення зернавых культур на 85 процантаў. Мы абавязаны і маем усе магчымасці поўнасьцю забяспечыць пасевныя плошчы насеннем.

Трэба хутэй аднавіць разбураныя жыллёвыя будынкі.

У раёнах абласці адноўлены і працуюць 63 прадпрыемствы дзяржаўнай прамысловасці і 37 арцель прамкааперацыі. Ва ўсіх раёнах адноўлены і разгарнулі сваю дзейнасць райпромкабінаты. У абласці ёсць вялікія магчымасці для пашырэння прадпрыемстваў і арцелей на базе мясцовых рэсурсаў. Зараз мы вырашаем гэту задачу з тым, каб у мінімальныя кароткі тэрмін задаволіць запатрабаванні працоўных у прадметах шырокага спажывання.

Мы вызначылі ў гэтым годзе аднавіць і пабудаваць 8 заводаў мяса-малочнай прамысловасці, аднавіць 7 ільпозаводаў, адкрыць новыя цэхі на 4 цвіковых і 5 скураных прадпрыемствах. Такім чынам у гэтым годзе будзе адноўлена і пабудавана ўноў 46 цэхаў. Апрача таго вырашана аднавіць дамоў каменных 85, дамоў драўляных 180, лазняў 5. Мы вырашаем выпусціць з прадпрыемстваў прамысловасці будаўнічых матэрыялаў і арцелей прамкааперацыі цэглы 9.600 тысяч штук, вапны 5.000 тон, ваконных рам 5.000 штук і іншае. Усяго ў 1944 годзе будзе выканана будаўнічых работ на суму каля 40 мільёнаў рублёў.

На кожным участку народнай гаспадаркі зараз кініць плённая творчая праца. Воля і энергія працоўных, у спалучэнні з пастойлівым імкненнем як мага хутчэй залчыць раны, нанесеныя нашай гаспадарцы і культуры, паўсёздэйна ствараюць уклад у справу аднаўлення народнай гаспадаркі. Мы можам быць упэўнены, што знявечаная нямецкімі вылюдкамі наша Радзіма ў самы кароткі тэрмін зноў пабудзе сваё квітнеючае аблічча, зноў на палях, фабрыках і заводах поўным ходам разгорнецца жыццё і гераічная праца нашых савецкіх людзей.

Няхай жыве наша вялікая Радзіма!

Няхай жыве таварыш Сталін! (Апладысменты).

Прамова дэпутата П. Г. Маркава

Таварышы дэпутаты! З глыбокага тыла ворага ад камандзіраў, партызан і партызанак перадаю вам агністае сардэчнае прывітанне. (Апладысменты).

У сучасны момант мы перажываем радасныя дні слаўных перамог Чырвонай Арміі на ўсіх франтах бітваў.

Я, як дэпутат Вілейскай абласці, заяўляю на сесіі, што прыгнетаныя немцамі працоўныя заходніх абласцей Беларусі з пэўненнем чакаюць прыходу сваёй роднай Чырвонай Арміі, свайго вызвалення ад нямецкай акупацыі з тым, каб з усім савецкім народам будаваць мірнае шчаслівае жыццё. Як прадстаўнік заходніх абласцей, хачу ўспоміць гістарычную дату—дзень 29 кастрычніка 1939 г. У гэты дзень Народнае Сабранне ў Беластоку пацвердзіла жаданне беларускага народа ўвайсці ў адзіную, дружную сям'ю народаў Савецкага Саюза. Рашэннем Народнага Сабрання ў Беластоку Заходняй Беларусі вызвалены дачучылася да вялікага Саюза Савецкіх Сцыялістычных Рэспублік. (Апладысменты).

За кароткі час існавання савецкай улады ў абласцях Заходняй Беларусі была прароблена велізарная праца. Толькі пры савецкай уладзе народы Заходняй Беларусі зразумелі, што такое свабода, роўнасць і брацтва.

За кароткі тэрмін у Заходняй Беларусі была развіта прамысловасць. Народы Заходняй Беларусі з першага дня адчулі выключныя

хлопаты, праўдленыя аб іх савецкай уладай.

Вызваленне Чырвонай Арміяй Заходняй Беларусі назаўсёды з'яднала ўвесь беларускі народ у адзіную савецкую сям'ю. Гэта доб-

ра разуменне і ад усяго сэрца дзякуюць большавіцкай партыі, савецкаму ўраду і сваёй вызваліцельніцы—Чырвонай Арміі народы Заходняй Беларусі. І гэтай вызваленай беларускай зямлі мы нікому і ніколі не аддадзім! (Апладысменты).

Самым яркім доказам імкнення народаў Заходняй Беларусі да з'яднання з усім беларускім народам з'яўляецца гэтая вайна. З першых дзён вайны самымі лепшымі сыпы беларускага народа ўзяліся на барацьбу супроць ня-

мецкіх захопнікаў і ўсіх іх паслугачоў.

Таварышы дэпутаты! Дазвольце мне, як дэпутату, зрабіць справаздачу вам аб баявых дзеяннях Н-скага партызанскага злучэння, якое дзейнічае ў Вілейскай абласці. З 16 верасня 1941 года па 1 лютага 1944 года гэта злучэнне знішчыла каля 20 тысяч нямецкіх салдат і афіцэраў, разграміла 31 гарнізон праціўніка, пусціла над адкос 218 варожых эшалонаў з жывой сілай і тэхнікай праціўніка, разграміла 20 валасных упураў, 135 маёйт-каў, узарвала 91 чыгуначны мост, звыш 220 шасейных мастоў, знішчыла 265 кілометраў сувязі, знішчыла 71 танк, 60 бронемашыны, 9.671 рэйку. (Апладысменты). Гэта плады работы толькі аднаго злучэння, а такіх у Вілейскай абласці ёсць дзесяткі.

Праслухаўшы даклад тав. Панамарэнка аб задачах, якія ў сучасны момант стаяць перад намі, я запэўніваю сесію, што мы будзем боцэ зараз фашысцкіх захопнікаў яшчэ мацней і мацней, з тым, каб піводзім з іх не ўцёк жывы з беларускай зямлі. (Апладысменты).

Няхай жыве наша Радзіма!

Няхай жыве Чырвоная Армія!

Вялікаму Сталіну— ура! (Усе ўстаюць. Па залу разносіцца магутнае «ура». Бурныя, доўга не сціхаючыя апладысменты).

Прамова дэпутата С. Л. Балабуткіна

Паседжанне Вярхоўнага Савета Беларускай ССР праходзіць у той момант, калі ўвесь савецкі народ пад кіраўніцтвам партыі Леніна—Сталіна з найвялікшым натхненнем, самааддана працуе ў імя нашай канчатковай перамогі над ворагам. Чырвоная Армія робіць усё неабходнае для хутчэйшага выгнання нямецкіх захопнікаў за межы нашай Радзімы, набліжае гадзіну поўнага вызвалення нашай роднай Беларусі.

Як ні цяжкі і пакутны фашысцкі гнёт, як ні вялікі пакуты, беларускі народ не скарыўся. Не ўдалося немцам зламаць яго волю, яго сілу да супраціўлення і не ўдасца ніколі.

Сотні тысяч немцаў знайшлі сабе магільны адрук адважных партызан і партызанак. Мужныя і храбрыя народныя меціўцы знішчаюць варожыя эшалоны, ірвуць тэлеграфна-тэлефонную сувязь, узрываюць штабы, масты, усімі сіламі данамагаюць сваёй роднай Чырвонай Арміі.

Некалькі партызанскіх атрадаў толькі аднаго злучэння Мінскай зоны знішчылі за 7 месяцаў 1943 года каля 20 тысяч нямецкіх салдат і афіцэраў, пусцілі над адкос 389 эшалонаў праціўніка, разбілі 326 паравозаў, пашкодзілі 84 паравозы, знішчылі 3.543 вагоны з жывой сілай і тэхнікай праціўніка, узарвалі і разбілі 906 аўтамашыны.

Барацьба па акупіраванай тэрыторыі працягваецца і з кожным днём разрастаецца.

Таварышы дэпутаты! Працоўныя вызвалены ад нямецкіх акупантаў раёнаў энергічна аднаўляюць разбураную немцамі народную гаспадарку. Толькі ў адным Рэчыцкім раёне за 5 меся-

цаў адноўлены рад прадпрыемстваў і заводаў. Ужо адноўлены леса-завод, 11 мыльноў, два мылаварных заводы, вялікая колькасць розных прамысловых і саматужных арцелей. Адноўлены і працуюць ваданправод, электрастанцыя. Пабудавана 127 лазняў. Адноўлена 56 школ, 15 хатчытальняў, клуб, кінатэатр, педагогічнае вучылішча, 5 больніц, 6 медыцынскіх участкаў, 15 акушорскіх пунктаў, дзіцячы дом.

Калгаснікі аднавілі свае родныя калгасы, абралі праўдленыя

арганізавалі брыгады, звенні, распрацавалі нормы выпрацоўкі, абмеркавалі статут сельгасарцелі, устанавілі міжкалгасныя межы, сабралі сельгасгаспадарчы інвентар, засыпалі звыш 9.000 цэнтнераў насення, праводзяць вялікую працу па будаўніцтву грамадскіх пабудов і дамоў калгаснікаў, рамонт сельгасінвентара.

Працоўныя Рэчыцкага раёна сабралі на пабудову тапкавай калоны 2.600.000 рублёў, працоўныя Журавіцкага раёна сабралі 3.000 падарункаў для слаўных байцоў і афіцэраў Чырвонай Арміі.

Таварышы дэпутаты! Патрабуецца вялікае напружанне сіл рабочых і работніц, калгаснікаў і калгасніц, савецкай інтэлігенцыі нашай рэспублікі для таго, каб хутка ліквідаваць вынікі фашысцкага варварства, аднавіць разбураную немцамі гаспадарку. Можна быць упэўненым, што наш народ гераічна працай, з данамогаю брацкіх народаў Савецкага Саюза, аднавіць народную гаспадарку Беларусі і зноў зажыве шчаслівым жыццём.

Няхай жыве наш магутны Савецкі Саюз!

Няхай жыве наш друг і настаўнік, Маршал Савецкага Саюза таварыш Сталін! (Апладысменты).

Прамовы друкуюцца па скароанай стэнаграме.

Рэспубліканская нарада дырэктараў соўгасаў

16 красавіка ў Гомелі адбылася рэспубліканская нарада дырэктараў і аграпрамаў вызваленых ад нямецкіх акупантаў соўгасаў і наркамата соўгасаў БССР. З дакладам аб аднаўленні савецкіх гаспадарак і правядзенні веснавой сяўбы выступіў нарком соўгасаў БССР тав. Галадушка.

Дакладчык адзначыў, што да вялікай Айчынай вайны соўгасы нашай рэспублікі з'яўляліся высокапрадукцыйнымі фабрыкамі зерня, мяса і малака. Так, напрыклад, у 1940 годзе толькі 20 соўгасаў, якія цяпер вызвалены ад нямецкіх акупантаў, здалі дзяржаве 7.312 тон малака, 752 тоны мяса, 7.500 тон сена і многа іншых прадуктаў сельскай гаспадаркі.

Нямецка-фашысцкія акупанты прычынілі толькі гэтым 20 соўгасам страты на 74 мільёны рублёў. Поўнасьцю знішчаны буйнейшыя соўгасы «Перамога сацыялізма», імяні Молатава, «Мормаль», «Крынікі», «Адаменкі». Фашысты закатавалі, пагналі ў няволю ў Нямеччыну 7.100 рабочых соўгасаў і членаў іх сем'яў.

Адразу ж пасля выпнання нямецкіх акупантаў рабочыя і служачыя соўгасаў прыступілі да аднаўлення разбураных гаспадарак. Савецкі ўрад вылучыў для аднаўлення вызваленых соўгасаў 2.400 галоў буйнай рагатай жывёлы, 390 коней, 60 свінаматак,

43 трактары, 10 аўтамабіляў і іншы сельскагаспадарчы інвентар.

Аб аднаўленні соўгасаў і падрыхтоўцы іх да веснавой сяўбы расказалі ў сваіх выступленнях многія дырэктары соўгасаў. Дырэктар соўгаса імяні Калініна тав. Анішчанка сказаў, што рабочыя соўгаса сабралі захаваныя раней ад немцаў 6 тон насення збожжа, 1.000 пудоў бульбы, многа насення гародніх культур. 15 кароў прывучаны хадзіць у ярме; яны будуць выкарыстоўвацца для палавых работ.

Аб працоўным энтузіязме рабочых і служачых соўгасаў гаварылі дырэктары соўгасаў тт. Маханько («Ведрыч»), Мосін («Піманав»), Курчэўскі («Нісарэўшчына»), Капусаў («Перамога»), Ігнатоўскі (імяні Молатава) і другія. Яны адзначылі дрэнную работу Соўгаснаба.

Вялікая ўвага на нарадзе была ўдзелена развіццю ў соўгасах садоўніцтва, гародніцтва, пчаларства, рыбацтва і рыбаводства, а таксама іншых падсобных галін гаспадаркі.

У прынятым рашэнні ўдзельнікі нарады абавязаліся ўключыцца ў сацыялістычнае спароніцтва за хутэйшае аднаўленне савецкіх гаспадарак і заваяванне ў гэтым годзе высокіх ураджаяў.

На нарадзе з прамоваю выступіў сакратар ЦК КП(б)Б тав. П. З. Калінін.

На будаўніцтва баявых самалётаў

ХОЦІМСК. (Наш нар.). Патхнёныя поспехамі Чырвонай Арміі на франтах Айчынай вайны, калгаснікі раёна гарача падтрымліваюць патрыятычны рух на збору сродкаў на будаўніцтва новых баявых самалётаў для гераічных савецкіх воінаў. Калгаснікі Бярозкаўскага сельсавета ўнеслі са сваіх асабістых зберажэнняў на будаўніцтва самалётаў эскадрылі «Савецкая Беларусь» 7.673 рублі.

— Я хачу дапамагчы Чырвонай Арміі хутэй наблізіць час канчатковага разгрому ворага, — заявіў 80-гадовы калгаснік арцелі «Чырвоны Кастрычнік» Пётр Паўлавіч Валіцкі. — Няхай нашы грошы ператворатца ў баявыя ма-

шыны, на якіх савецкія лётчыкі прынясуць вызваленне ўсяму беларускаму народу.

Пётр Паўлавіч унёс на будаўніцтва самалёта «Савецкая Беларусь» 400 рублёў. Яго прыкладу паследвалі калгаснікі Ефім Якіменка, Антон Анціпенка, Вера Маісеенка і Хадора Анціпенка.

9.000 рублёў унеслі на будаўніцтва баявых самалётаў настаўнікі і вучні Бярозкаўскай сярэдняй школы.

ПРАПОЙСК. (Наш нар.). Калгаснікі Кульшыцкага сельсавета ўнеслі на будаўніцтва эскадрылі самалётаў «Савецкая Беларусь» 1.882 рублі.

У Мозырскім настаўніцкім інстытуце

МОЗЫР. (Ад нашага нар.). На дзвярах двухпавярховага будынка, што на Ленінскай вуліцы, красуецца шыльда: «Мозырскі настаўніцкі інстытут».

Прайшло нямнога часу, як гэты будынак вызначыў над інстытут, а тут ужо кініць жыццё. Моладзь вызваленых раёнаў Беларусі цягнуцца да вучобы, хоча атрымаць вышэйшую асвету, каб потым перадаць свае веды беларускім дзецям.

Інстытут мае 24 аўдыторыі. Ствараюцца бібліятэка, фізічны і географічны кабінеты, а таксама кабінет марксізма-ленінізма. Кожны дзень дырэкцыя інстытута атрымлівае дзесяткі заяў ад жадаючых навучацца ў інстытуце. 60 чалавек ужо залічаны, сярод іх Елена Янічык — партызанка, Ярына Бурак з Калінавіч, бацька яе інжынер, сама яна комсамолка, сярэдняю школу скончыла на выдатна. Паступае ў інстытут інвалід Айчынай вайны (тройчы паранены) Іван Драбышэўскі з Добрушкага раёна.

Для студэнтаў падрыхтаваны інтэрнат, а для навучовых работнікаў — 30-кватэрны дом.

Абласныя партыйныя і савецкія арганізацыі працягваюць клопаты аб вышэйшай навучальнай установе.

Культурна-масавое абслугоўванне калгаснікаў на сяўбе

ЦЕРАХОЎБА, 17 красавіка. (БЕЛТА). Палітасветныя ўстановы раёна рыхтуюцца да культурна-масавога абслугоўвання калгаснікаў на сяўбе. Дамы культуры і хаты — чытальні распрацавалі падрабязныя планы правядзення масава-палітычнай работы ў перыяд сяўбы. Пры клубах і хатах-чытальнях арганізавана 12 гурткоў мастацкай самадзейнасці. Яны рыхтуюць пастапоўкі, вывучаюць песні і танцы. З драматычных і харавых гурткоў Паддубранскай, Маркавіцкай і Баршчоўскай хатчытальняў створаны спецыяльныя агітбрыгады для абслугоўвання калгаснікаў у полі. Комсамольцы і моладзь сяла Будзішча правялі ўжо вечар мастацкай самадзейнасці ў калгасах Пракопаўскага сельсавета.

КАДРЫ МАСАВЫХ КВАЛІФІКАЦЫЙ

У вызваленых раёнах Палескай абласці шырока разгорнута падрыхтоўка кадраў масавых кваліфікацый для сельскай гаспадаркі. Курсы, якія тут працавалі, праішлі 390 трактарыстаў, 239 брыгадзіраў палаводчых брыгад, 162 калгасныя рахункаводы.

У Брагінскім раёне на курсах падрыхтавана 30 звенявых, 7 конюхаў, 16 трактарыстаў, 27 брыгадзіраў і 46 рахункаводаў. 85 брыгадзіраў і 43 рахункаводы падрыхтаваны ў Хойніцкім раёне.

Зараз у радзе раёнаў Палескай абласці арганізаваны і працуюць 7-дзённыя семінары па павышэнню кваліфікацыі звенявых, конюхаў, загадчыкаў ферм, брыгадзіраў і старшын калгасаў.

ДАПАМОГА ДЗЯРЖАВЫ

КАСЦЮКОВІЧЫ. (Наш нар.). Раённы аддзел дзяржаўнага забеспячэння праводзіць вялікую работу па аказанню дапамогі сем'ям чырвонаармейцаў і партызан. 6.000 сем'яў ваенаслужачых і партызан ужо атрымалі 1.808.000 рублёў дзяржаўнай дапамогі.

Усяго з пачатку года на раёну выплачана сем'ям ваенаслужачых і партызан каля 2 мільёнаў рублёў дзяржаўнай дапамогі.

ПА ВЫЗВАЛЕННЫХ РАЁНАХ РЭСПУБЛІКІ

Мсціслаў. 71 тысячю рублёў сабралі калгаснікі сельгасарцелі «Праўда» на будаўніцтва эскадрылі самалётаў «Калгаснік Мсціслаўшчыны».

Гомель. Адкрыліся 7-месячныя курсы медыцынскіх сясцёр, арганізаваныя абласным камітэтам Таварыства Чырвонага Крыжа. Трохмесячныя курсы сясцёр адкрываюцца ў Рэчыцы, Добрушы і Гомелі.

Краснаполле. 630 калгасных брыгадзіраў, звенявых, рахункаводаў, загадчыкаў фермаў і конюхаў падрыхтавана ў раёне на розных курсах да веснавой сяўбы бягучага года.

Прапойск. 14 хатчытальняў і 62 чырвоныя куткі працуюць у вёсках і сёлах раёна. (БЕЛТА).

Сярэдняя школа г. Нова-Беліцы. НА ЗДЫМКУ: Настаўніца Анна Захараўна Салюнова праводзіць урок географіі ў 4 класе. Фото В. Чыгашкова

Першамайскія падарункі дзецям-сіротам

КАСЦЮКОВІЧЫ. (Наш нар.). Па ініцыятыве жонак афіцэраў Чырвонай Арміі ў раёне праводзіцца збор сродкаў, на якія будуць набыты падарункі для дзяцей-сірот, а таксама для дзяцей фантавікоў і партызан. На сходзе, які адбыўся ў памяшканні парткабінета, жонкі афіцэраў абмеркавалі пытанне аб дапамозе дзецям-сіротам і ўнеслі на падарункі 5.000 рублёў. Выручка ад канцэрта, арганізаванага для працоўных горада, у суме 1.950 рублёў унесена ў фонд дапамогі дзецям-сіротам. 2.060 рублёў унеслі вучні Касцюковіцкай сярэдняй школы.

2.080 рублёў ступіла ад гуртка мастацкай самадзейнасці раённага дома культуры.

Усяго на падарункі дзецям-сіротам звыш 13.000 рублёў.

Выканком Магілёўскага абласнога Савета дэпутатаў працоўных падтрымаў ініцыятыву савецкіх патрыёткаў і адпусціў неабходныя колькасць пашывачнага матэрыялу.

Каля 300 дзяцей-сірот, бацькі якіх загінулі ад рук фашыстаў, дуншагубаў, а таксама дзеці фантавікоў і партызан атрымаюць выдатныя першамайскія падарункі.

Новая раённая газета

КРЫЧАЎ. (Наш нар.). На вызваленай ад нямецка-фашысцкіх акупантаў тэрыторыі Чавускага раёна пачала выходзіць раённая газета «Сталінскі шлях» — орган райкома КП(б)Б і райсавета дэпутатаў працоўных. Ужо вышла пяць нумараў.

Газета выкрывае злыя і гідлераўцаў, якія яны ўчынілі тэрыторыі раёна, і заклікае пачаць актыўную працу па аднаўленню народнай гаспадаркі дапамагчы Чырвонай Арміі хутчэй разграміць нямецкіх захопнікаў.

Інфармацыя

Налёт авіяцыі саюзнікаў на Сафію і Белград

ЛОНДАН, 17 красавіка. (ТАСС). Спецыяльны карэспандэнт агенцтва Рэйтэр пры штабе войск саюзнікаў у Італіі перадае, што сёння цяжкія бамбардзіроўчыкі, якія базіруюцца на аэрадроме са-

юзнікаў у Італіі, зрабілі налёты на чыгуначныя збудаванні Сафіі і Белграда. Другія злучэнні цяжкіх бамбардзіроўчыкаў падвергнулі бамбардзіроўцы авіяцыйныя заводы і аэрадромы ў раёне Белграда.

Хваляванні ў Турыне

ЛОНДАН, 16 красавіка. (ТАСС). Раўцы адпраўляюць арыштаваных у Лонданскае радыё перадае, што ў Турыне адбываюцца сур'ёзныя хваляванні. Рабочыя значнай часткі заводаў бастуюць. Сярод удзельнікаў забастовак вытвараюцца масавыя арышты. Гітлераўцы і нямецкія войскі.

Дэзертырства з германскіх часцей у Даніі

ГЕТЭБОРГ, 16 красавіка. (ТАСС). Як паведамляе газета «Гетэборг-постэн», сталі больш частымі выпадкі дэзертырства нямецкіх салдат з воінскіх паяздоў, якія ходзяць па дацкіх чыгунках. Быў факт, калі адзін нямецкі салдат быў застрэлены на станцыі пры спробе ўцячы. Пасля гэтага афіцэры з рэвалверамі ў ру-

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ.